

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de
bijlage bij het decreet van 19 april 2024 over
ammoniakemissiereducerende maatregelen, wat betreft wijzigingen
aan de elektronische monitoring van luchtzuiveringssystemen, en tot
wijziging van artikel 2.17.1 van het VLAREM
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen bevat als bijlage een lijst met de mogelijke ammoniakemissiereducerende maatregelen, en bepaalt dat de Vlaamse regering deze lijst kan aanvullen of wijzigen.

Teneinde de werking van bepaalde ammoniakemissiereducerende maatregelen, zijnde de luchtzuiveringssystemen, beter te monitoren, wijzigt dit besluit de bepalingen inzake de elektronische monitoring van luchtzuiveringssystemen. Tevens wordt een aanpassing doorgevoerd aan de mogelijkheden tot vergoeding van de leden van het Wetenschappelijk Comité Luchtemissies Veeteelt

1. SITUERING

BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Omgeving

Beleidsveld: Omgeving en natuur

VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr.2026/13.
- De Inspectie van Financiën gaf een voorwaardelijk gunstig advies op 10 maart 2026.
- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, gaf een gunstig akkoord op 31 maart 2026.
- Voorliggend besluit werd principieel goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 3 april 2026

- De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens bracht advies nr. 2026/047 uit op 5 mei 2026, met de vraag bepaalde zaken in de nota te verduidelijken, meer bepaald de rechtvaardigingsgrond, de bewaartermijnen, evenals de vraag te duiden of art. 5.2.5.7 het slechts heeft over de internetloketten in het kader van het decreet van 19 april 2024 (AERM-decreet). Naar aanleiding hiervan wordt het volgende verduidelijkt:
 - o de taak van algemeen belang waarvoor de persoonsgegevens in het kader van de elektronische monitoring worden verwerkt, en die geldt als rechtvaardigingsgrond, betreft zowel de monitoring van de implementatie van ammoniakemissiereducerende maatregelen in Vlaanderen, als dossierbeheer t.a.v. de betrokken exploitanten, dewelke opteren om één van de luchtzuiveringssystemen zoals gevat door de bijlage bij het AERM-decreet, te installeren en gebruiken in één of meerdere stallen op hun bedrijf, en het verzekeren van efficiënt toezicht op de werking naleving van de bepalingen inzake deze luchtzuiveringssystemen dat vervolgens hiermee gepaard gaat;
 - o als motivatie voor de bewaartermijnen kan gesteld worden dat termijnen voor het bewaren van de persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van dit besluit, worden bepaald op basis van de termijnen die noodzakelijk zijn voor de taak van algemeen belang waarvoor zij worden verwerkt. In casu betreft dit dus het bijhouden van deze gegevens voor het dossierbeheer t.a.v. de betrokken landbouwers, evenals de mogelijkheid tot het uitvoeren controle en toezicht op de correcte naleving van de bepalingen inzake de luchtzuiveringssystemen. Deze gegevens worden althans bijgehouden gedurende de periode dat de exploitant een gevat luchtzuiveringssysteem gebruikt, evenals gedurende een periode van vijf jaar na de definitieve buitengebruikstelling van alle gevatte luchtzuiveringssystemen op de exploitaties van de exploitant;
 - o het nieuwe artikel 5.2.5.7 heeft als zodanig momenteel enkel betrekking op de toepassing ARMOS, dewelke specifiek ontwikkeld is voor de taak van elektronische monitoring van luchtzuiveringssystemen, zoals inderdaad ook opgenomen in het decreet van 19 april 2024.
- De Raad van State bracht advies nr. 79.453/1 uit op 25 juni 2026, en ging hierbij quasi uitsluitend in op de verwerkingen van persoonsgegevens, zijnde bepaalde identificatiegegevens van de exploitanten die gekoppeld worden aan de registratie van de luchtzuiveringssystemen, en maakte hierbij verschillende opmerkingen, doch zonder zich uit te spreken over de samenhang van deze opmerkingen met het eerder verleende advies van de VTC, waaruit bleek dat de bepalingen van het ontwerp, mits toevoeging van enkele verduidelijkingen in de nota, in overeenstemming zijn met de bepalingen van de AVG.

Onder de rubriek "onderzoek van de tekst" geeft de Raad haar inhoudelijke opmerkingen, waarover het volgende gezegd kan worden:

 - o In punt 5.1. en 5.2. stelt zij dat de rubriek rechtsgronden moet worden aangevuld met een verwijzing naar art. 87, §1 van de BWHI, en dat de vormvereisten verder moeten aangevuld worden met de correcte data. De aanpassingen in de aanhef m.b.t. de vormvereisten van het ontwerp zijn doorgevoerd. De opmerking aangaande de aanvulling van de rechtsgronden met art. 87 BWHI werd niet gevolgd, aangezien er geen bijkomende taken aan het Departement Omgeving worden toegekend buiten deze waarvoor reeds een rechtsgrond aanwezig is.
 - o In punt 7 en 8 stelt de Raad van State dat bepaalde artikelen uit het Stikstofdecreet in beginsel wel rechtsgrond geven tot de verwerking van persoonsgegevens, maar meent zij dat de essentiële elementen van de gegevensverwerking onvoldoende op decretaal niveau geregeld zouden zijn, gelet op de tekst van de bepalingen van artikel van 4 AERM-decreet en de bepalingen van het Stikstofdecreet.

Wat dit betreft moet opgemerkt worden dat naast deze bepalingen, die inderdaad grotendeels het kader hiervoor voorzien, er ook naar de bijlage zelf bij het AERM-decreet moet gekeken worden, dewelke immers zelf door de decreetgever is toegevoegd aan het decreet. Deze bevat in *'Hoofdstuk 5, S-Lijst van technieken die de uitgaande stallucht zuiveren'*, reeds een gedetailleerde omschrijving van de betrokken

installaties, maatregelen en technische vereisten, waaronder ook de plicht tot registratie van deze systemen door de exploitanten middels unieke identificatienummers. Uit de samenlezing van deze bepalingen met de rechtsgronden in het Stikstofdecreet blijkt duidelijk dat het doel van de verwerking, categorieën van betrokkenen, de aard van de gegevens, en de noodzaak van de verwerking reeds in voldoende mate op decretaal niveau zijn bepaald. Aangezien het voorliggend ontwerp van besluit uitvoering geeft aan de uitdrukkelijke delegatie in artikel 62 van het Stikstofdecreet en vorm geeft aan nadere operationalisering en verduidelijking van deze elementen, kan dan ook, in aansluiting met het advies van de VTC dat hierover geen enkel bezwaar maakt, worden geoordeeld dat de essentiële elementen van de verwerking voldoende op decretaal niveau zijn verankerd.

- De Raad merkt in punt 8.1. op dat de verwijzing naar artikel 6, lid 1, e), van de AVG onvoldoende zou zijn, aangezien de concrete taak van algemeen belang die de verwerking rechtvaardigt niet uitdrukkelijk genoeg zou zijn bepaald. Verder in dit punt stelt de Raad dat de taak tot monitoring van de werking van de luchtzuiveringssystemen onvoldoende zou blijken uit de tekst van art. 51, in het kader van voortgangsrapportering zoals vermeld in art. 47 van het Stikstofdecreet. Dit artikel stelt onder andere echter expliciet "de voortgang van de uitvoering van de bronmaatregelen, vermeld in hoofdstuk 2", dewelke de ammoniakemissiereducerende maatregelen betreffen, die te implementeren zijn door veehouderijen, en waaronder ook de luchtzuiveringssystemen vallen. De monitoring van de werking, en zelf al het daadwerkelijk operationeel zijn van deze systemen, vereist een registratie met individuele identificatienummers die het mogelijk maakt de implementatie van deze systemen na te gaan, waardoor dan ook, hoewel impliciet, duidelijk is dat de verwerking voor deze taak wordt ondernomen. Ten overvloede kan nog gewezen worden op de artikelen 16.1.1 van het DABM en artikel 8 van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving, in samenlezing met de bepalingen van het omgevingshandhavingsbesluit, op basis waarvan de personeelsleden van het Departement Omgeving, aangewezen tot toezichthouders, bevoegd zijn voor het toezicht op deze bepalingen, en waarbij het ook inherent is aan de taak van toezicht dat bepaalde handelingen aan bepaalde te identificeren personen kunnen worden toegekend. De Vlaamse Toezichtcommissie bevestigde tevens dat de verwerking gestoeld kan worden op artikel 6, lid 1, e), AVG en vroeg hierbij enkel een nadere toelichting in de nota aan de Vlaamse Regering. Dit werd dan ook hierboven opgenomen bij de bespreking van het advies VTC, zonder een aanpassing aan de tekst van het voorliggende besluit. Ter verduidelijking dat de taken van het Departement Omgeving ook het toezicht op de ammoniakemissiereducerende maatregelen omvatten, is de aanhef in de rubriek rechtsgronden wel aangevuld met de relevante bepalingen van het DABM en KVH.
- De Raad merkt in punt 8.2 op dat de leden 2-4 van het ontworpen art. 5.2.5.2, overbodig zijn, gelet op het feit dat de inhoud hiervan reeds in het Stikstofdecreet aanwezig is. Dit betreft een terechte opmerking, en bijgevolg zijn deze bepalingen uit het ontwerp gehaald.
- In punt 8.3 stelt de Raad dat, inzake de bewaring van persoonsgegevens van het ontworpen art. 5.2.5.5, de bepaling inzake de beslissing over bestuursdocumenten, wegens een onvoldoende link met het doel van de bewaringstermijnen moet weggelaten worden. Dit standpunt kan gevolgd worden, en de tekst werd als zodanig aangepast.
- In punt 8.4 meent de Raad van State dat de lijst met ontvangers van de persoonsgegevens, in het ontworpen artikel 5.2.5.6 aan, niet in overeenstemming zou zijn met het principe van minimale gegevensverwerking, en dit in tegenstelling met het advies van de VTC. Dit lijkt voort te komen uit de restrictieve lezing die de Raad geeft aan de taak zoals vermeld in art. 51 van het Stikstofdecreet. Zoals hierboven echter aangehaald, dient artikel 51 samen gelezen te worden met artikel 47 van het Stikstofdecreet, waaruit een ruimere taakstelling blijkt dan de Raad hier voorhoudt. Ook

het advies van de VTC stelt expliciet dat hiermee aan het principe van de minimale gegevensverwerking is voldaan, met de opmerking dat, gelet op art. 8 van het Vlaams E-govdecreet, voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere Vlaamse instanties er steeds ook een protocol zal moeten opgesteld worden. Gelet op deze aspecten, wordt de lijst dan ook niet gewijzigd. Wel is artikel 47 van het Stikstofdecreet volledigheidshalve toegevoegd in de aanhef als rechtsgrond.

- In punt 9 bespreekt de Raad de verwerking van de persoonsgegevens via het internetloket en de data-leverancier. Ook hier meent zij dat de essentiële elementen zoals de te verwerken persoonsgegevens onvoldoende decretaal geregeld zijn. Ook hierbij kan gewezen worden op het feit dat de bijlage zelf door de decreetgever is vastgelegd, en dat hierin reeds de essentiële elementen zijn opgenomen. Daarnaast stelt de Raad dat zij meent dat het onduidelijk is wie het betreffende internetloket beheert. Dit laatste is moeilijk te volgen, gelet op de letterlijke aanduiding van het Departement Omgeving als beheerder van het loket in het ontworpen artikel 5.2.5.7. In navolging van het advies VTC werd wel verduidelijkt in de nota, onder de bespreking van het advies VTC, dat het loket in kwestie hier betrekking heeft op de materie van het AERM-decreet.

2. INHOUD

ALGEMENE TOELICHTING

Ammoniakemissiereducerende maatregelen vormen voor veehouderijen en mest-verwerkingsinstallaties een manier om te voldoen aan de reductiedoelstellingen die hun opgelegd worden in het kader van het stikstofdecreet van 24 januari 2024. Het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen bevat een lijst met deze maatregelen als bijlage, en bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere regels kan opstellen houdende de wijze waarop deze lijst wordt gewijzigd of aangevuld.

Het goed functioneren van deze maatregelen, waardoor de beoogde emissiereducties ammoniak door de geïnstalleerde maatregelen gerealiseerd worden, is van groot belang voor het behalen van de doelstellingen van het stikstofdecreet.

Eén van de meest performante types maatregelen betreffen de luchtzuiveringssystemen, dewelke de stallucht zuiveren van ammoniak. De luchtzuiveringssystemen zijn op te delen in luchtwassystemen, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen biologische luchtwassystemen en chemische luchtwassystemen, en biobedden.

Met dit ontwerp van besluit worden de regels voor luchtzuiveringssystemen, zoals opgenomen in hoofdstuk 5 in bijlage bij het decreet over ammoniakemissiereducerende maatregelen, aangepast, waarbij ook oudere, reeds geïnstalleerde luchtzuiveringssystemen, moeten voldoen aan bepalingen die een degelijke elektronische monitoring toestaan. Daarnaast wordt ook de rollen en de verantwoordelijkheden van andere hierbij betrokken partijen, zijnde de dataleverancier en de onderhoudspartij, verder verduidelijkt.

Tevens wordt ook een aanpassing doorgevoerd aan de regeling inzake de werking van het Wetenschappelijk Comité Luchtemissies Veeteelt, meer bepaald wat betreft de vergoedingen voor de leden hiervan.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Het besluit bestaat uit een groot aantal wijzigingsartikelen, waarvan vele wijzigingen van beperkte aard zijn, aangezien zij veelal zijn ingegeven door afstemming op andere artikelen of een kleine correctie inhouden.

Artikel 1 van dit besluit brengt enkele taalkundige wijzigingen aan in de voor hoofdstuk vijf geldende definities, en voegt tevens de nieuwe definitie van dataleverancier in. De dataleverancier is de partij die verantwoordelijk is voor de verzending en opslag van elektronisch gemonitorde gegevens. Dit kan dus de onderhoudspartij zijn, die de leverancier is van het luchtzuiveringssysteem, of een derde partij die aantoonbaar voldoende expertise te beschikken voor het onderhoud van het luchtzuiveringssysteem in kwestie, maar kan tevens een andere derde partij zijn, die niet instaat voor het onderhoud maar wel verantwoordelijk is voor de elektronische verzending van de geregistreerde gegevens.

Artikel 2 van dit besluit verduidelijkt dat de verplichting van luchtzuiveringssystemen om steeds een reductie van minstens 70% te halen, betrekking heeft op operationele systemen. 'Operationeel zijn' betekent hier dat de werking van het luchtzuiveringssysteem een ammoniakreductie van minstens 70% moet behalen. Dit dient onderscheiden te worden van 'aanstaan', waarmee in feite 'in werking' wordt bedoeld, en waarbij het mogelijk is dat er nog geen 70% ammoniakreductie wordt behaald, zoals bijvoorbeeld wanneer het luchtzuiveringssysteem net werd gereinigd.

Artikel 3 van dit besluit voegt een nieuw artikel 5.2.1.5 in. Dit bepaalt dat elk geplaatst luchtzuiveringssysteem door de dataleverancier via het internetloket geregistreerd wordt, en verduidelijkt de inhoud van de unieke identificatiecode die aan het systeem wordt toegekend.

Artikel 4 en 5 bevatten loutere taalkundige wijzigingen.

Artikel 6 brengt enkel technische wijzigingen aan in artikel 5.2.2.3 van de bijlage, wat betreft de inhoud van de schematische voorstelling van het technisch plan van het luchtzuiveringssysteem.

Artikel 7 brengt enkele taalkundige wijzigingen aan in artikel 5.2.3.1 van de bijlage.

Artikel 8 brengt enkele technische aanpassingen aan in artikel 5.2.3.2 van de bijlage, inzake de algemene uitvoeringsvoorwaarden voor een luchtwassysteem.

Artikel 9 brengt enkele technische aanpassingen aan in artikel 5.2.3.3 van de bijlage, inzake de algemene uitvoeringsvoorwaarden voor een biobed.

Artikel 10 actualiseert de inhoud van artikel 5.2.3.4 van de bijlage. Hiermee wordt verduidelijkt waaraan het systeem van elektronische monitoring moet voldoen, en welke de relevante parameters van de verschillende soorten luchtzuiveringssystemen zijn.

Artikel 11 en 12 verduidelijken de gebruiksvoorwaarden inzake luchtzuiveringssystemen in de artikelen 5.2.4.3 en 5.2.4.4 bij de opstart van het systeem en bij periodes dat er geen vee aanwezig is in de betreffende stal.

Artikel 13 wijzigt artikel 5.2.4.4 dat de bepalingen bevat voor het onderhoudscontract dat tussen de exploitant en de onderhoudspartij wordt afgesloten. Hieraan wordt nu toegevoegd dat er een contract moet zijn betreffende de datadoorgifte van de elektronisch gemonitorde gegevens tussen de exploitant en de dataleverancier, en bepaald wat de minimale voorwaarden zijn van dit contract en wat hierin ten minste moet worden opgenomen.

Artikel 14 wijzigt artikel 5.2.4.5, dat de gebruiksverplichtingen van de exploitant t.a.v. het luchtzuiveringssysteem bevat, met enkele technische aanpassingen en afstemming.

Artikel 15 wijzigt het tweede lid van artikel 5.2.4.6, en heft hiermee een dubbele vermelding van controlevoorwaarde in dit artikel op.

Artikel 16 voegt een nieuw artikel 5.2.4.7 in, dat de verplichtingen bij het gebruik van het luchtzuiveringssysteem voor de data-leverancier bevat. Hiermee wordt duidelijk wat de verplichtingen van deze partij zijn in het kader van de elektronische monitoring, en dit zowel ten aanzien van de exploitant van het systeem als de toezichthoudende overheid.

Artikel 17 tot en met 24 van dit besluit voegen in afdeling twee een nieuwe onderafdeling vijf in, dewelke bestaat uit de artikelen 5.2.5.1 tot en met 5.2.5.7, en de verwerkingen persoonsgegevens die gepaard gaan met de wijzigingen in dit hoofdstuk.

Vervolgens worden verschillende technische wijzigingen en actualisaties aangebracht, veelal gelijkaardig tussen de verschillende luchtzuiveringssystemen.

De artikelen 25 tot en met 30 brengen verschillende technische wijzigingen aan in de afdeling 3, wat betreft de vereisten inzake de systeembeschrijvingen van de biologische luchtwassystemen.

De artikelen 31 tot en met 36 brengen verschillende technische wijzigingen aan in de afdeling 4, wat betreft de vereisten inzake de systeembeschrijvingen van de chemische luchtwassystemen.

De artikelen 37 tot en met 40 brengen verschillende technische wijzigingen aan in de afdeling 5, wat betreft de vereisten inzake de systeembeschrijvingen van de biobedden.

Artikel 41 van dit besluit wijzigt artikel 2.17.1 van het VLAREM, in de zin dat het de componenten van de vergoeding, die aan de leden van het WeComV worden toegekend, wijzigt. Zo wordt verduidelijkt voor welke vergaderingen presentiegelden kunnen worden toegekend, en wordt voorzien dat er een jaarlijks vaste basisvergoeding aan deze leden kan toegekend worden. Dit laatste komt er omdat, door het verder toenemende belang van innovatieve systemen voor de landbouwsector in het kader van het realiseren van de doelstellingen van het Stikstofdecreet, de werkdruk voor de vast zetelende leden van het WeComV merkbaar is gestegen.

Artikel 42 legt de datum van inwerkingtreding op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Artikel 43 betreft de uitvoeringsbepaling.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit regelt de elektronische monitoring van luchtzuiveringssystemen, en de aanpassing van de vergoedingenregeling voor de leden van het WeComV. Voor beide aspecten zijn de nodige middelen voorzien via het besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2025 tot herverdeling vanuit het provisioneel krediet onder begrotingsartikel CB0-1CBD2AK-PR van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2025. De Inspectie van Financiën merkte in diens advies van 10 maart 2026 op dat het onderhoud van het elektronische monitoringssysteem een recurrente kost van 200.000 euro met zich meebrengt; deze middelen zullen jaarlijks opgevraagd worden bij de jaarlijkse herverdeling van de PAS-provisie; indien er hieruit echter geen middelen kunnen worden bekomen, zal de kost worden opgevangen binnen het beschikbare refertekrediet omgeving. Gelet op deze voorwaarden stelde de Inspectie dat hierover ook het akkoord van de minister van Begroting diende aangevraagd te worden.

De minister van Begroting sloot zich aan bij het advies van de Inspectie, en verleende op 31 maart 2026 zijn akkoord, waarbij hij hernam dat de aanpassingen niet konden leiden tot een budgettaire meervraag.

IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeel van de Vlaamse Overheid.

IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Voorliggend ontwerpbesluit wordt na definitieve goedkeuring overgemaakt voor publicatie in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de bijlage bij het decreet van 19 april 2024 over ammoniakemissiereducerende maatregelen, wat betreft wijzigingen aan de elektronische monitoring van bepaalde luchtzuiveringssystemen, en tot wijziging van artikel 2.17.1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne;
- 2° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen:

1. Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
2. Advies van de Raad van State